[викане за] милость, пощада или молба за прошка: аманъ аманъ, ἔλεος ... аманъ бе братко моляти се! той вече падна на
Аманъ (тъ) ~~[illegible]~~ аманъ, еже да се моли (даго простимъ) 2) трагатисване или възгиждане ... що при тежки обстоятелства, съ усилие и моляние. аманъ заманъ.
3) при дотегване нѣкому нѣщо; викналъ съмъ аманъ отъ него, въ смисълъ на бреваре, дотегна ми, бъхтисахъ отъ него. Аманъ за него, аманъ отъ него. бреваре отъ него, бреваре за него. 4) като межд. припѣвъ въ турски а че и въ български нѣкои пѣсни безъ нѣкакво опредѣлено значение: Тамо горѣ подъ я(в)оръ — отъ изворъ вода студена, аманъ студена. Що (х)одеше малко моме на вода, аманъ на вода. Що имаше църни очи, що имаше бѣло лице на нея, аманъ на нея. Дай ми боже да се ставамъ со нея, аманъ со нея: Да цѣливамъ църни очи отъ нея, аманъ отъ нея, да цѣливамъ бѣло лице отъ нея, аманъ отъ нея. М. 506, В. и В. 119.

Амарантъ (тъ) цвѣте, невѣнъ, гьлтагьузя, смилъ н. смил. кадифе чиче.

Амбаръ (тъ) сграда нѣкаква гдѣто стоварятъ и държятъ разни работи а найвече разни храни. 2) сусѣкъ, гьозъ, прѣградки въ амбарътъ. амбаръ за жито, — житникъ — ц.; амбаръ за брашно, — брашникъ, ракла. § Кяркъ амбаръ: жито или какво да е събрано отъ разни мѣста или смѣсено отъ разни амбари: Овесъ дадохъ на три амбара жито. М. 55. Сумъ запалила деветъ амбари — бѣла Ѣеница — 234. Гълаби се разрукале на твоитѣ амбари. — 481 Да соберамъ, моме, берикето-тъ, мило, да напълнамъ, моме, голѣми амбари. — 566. Да му наполна деветь амбари. — 638. Петь брата единъ амбаръ градиютъ? (чирапъ-тъ) Ч. 122. Чисти ясли праздни хамбари. Ч. 240. 3) складъ дѣто войскитѣ стоварятъ разни припаси и военни потрѣбици а найвече дрѣхи. и мѣсто дѣто ги шиятъ: той живѣе, работи на Цариградъ въ амбаръ-тъ.

Амбарецъ (тъ) умал. отъ амбаръ.

Амбарджия (та), който надзирава, завѣдува нѣкой амбаръ.

Амбарлия (та), който работи за въ амбаръ-тъ, за въ складъ-тъ. и който е отъ амбаръ-тъ. Българитѣ амбарлии въ Цариградъ повдигнѫхѫ и подтикахѫ най напрѣдъ нашътъ черковенъ въпросъ. Сл. 2) нѣщо, което е широко като амбаръ и побира много. Тая земия е амбарлия, много храна побира.

Амбарче (то) умал. отъ амбарецъ.

Амберия (та), ракия подсладена и подправена съ разни миризми. в. ликьоръ. Нерни хвали търговия, пак ми хвали амберия. Нѣс кога мама умираше, тя на менѣ заръчаше, вечеръ да не пия, а пъкъ заранъ бять-ракия, башъ ракия, амберия. Ч. 303.

Амбасада (та) пълномощно прѣдставителство отъ нѣкоя държава въ друга. посолство.
Амбасадьоръ (тъ) пълномощений отъ едно правителство при друго. посолъ, пратеникъ.

Амберъ (тъ) благовонно вещество, което се получава изъ червата на нѣкои животни. в. амбра, миск.

Амберъ барисъ (тъ) шибрѣкъ нѣкакъвъ съ много остри тръне, който дава плодъ като малини но е въ кисел и дѣхавъ, правятъ отъ него сладко и шербетъ; подобенъ единъ шибрѣкъ и плодъ мѣстно се нарича скрибъ и скребъ.

Амберъ бой (тъ) цвѣте нѣкакво, което никне по нивята и цъвти синичко.

Амберъ кабъ, сѫдецъ, малка костяна кутийчица въ която нѣкой сносятъ амберъ или миск отъ който си натриватъ старитѣ кокетници мустаките за да миришятъ на хубаво.

Амбиция (та) честолюбие, упорно домогване за повишение на чинъ.

Амбициозенъ, зна, зно, — зний (тъ) честолюбивъ, човѣкъ съ амбиции, който се мъчи да постигне нѣщо и не се оставя отъ домогванията си.

16
2ее